

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ М.В. Поляков
« ____ » _____ 2017 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ С.О. Чернецький
« ____ » _____ 2017 р.

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 016 «СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА»
ЗА ПЕРШИМ (БАКАЛАВРСЬКИМ) РІВНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ
НА БАЗІ ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ
«МОЛОДШИЙ СПЕЦІАЛІСТ»
ІЗ ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

СХВАЛЕНО

Вченою Радою

факультету психології

Протокол № 7 від 09.03.2017 р.

Голова Вченої ради

_____ Волков Д.С.

м. Дніпро

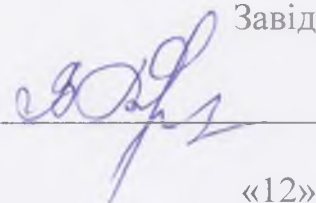
2017

Програма вступного випробування зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» із педагогічних спеціальностей.

«12» січня 2017 р. 9 с.

Розробники: Гладуш Віктор Антонович, доктор педагогічних наук, професор, зав. кафедри педагогіки та корекційної освіти ДНУ ім. Олеса Гончара; Коробов Євген Тимофійович, доцент кафедри педагогіки та корекційної освіти, кандидат педагогічних наук; Никоненко Наталія Валеріївна, доцент кафедри педагогіки та корекційної освіти, кандидат педагогічних наук; Ніколенко Людмила Миколаївна, доцент кафедри педагогіки та корекційної освіти, кандидат педагогічних наук.

Програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки і корекційної освіти. Протокол від «12» січня 2017 р. № 7.

Завідувач кафедри
Гладуш В.А.
«12» січня 2017 р.

Схвалено науково-методичною комісією за напрямом підготовки/спеціальністю 016 «Спеціальна освіта».

«18» січня 2017 р.

Голова комісії
Гладуш В.А.
«18» січня 2017 р.

Схвалено Вченою радою факультету психології.

Протокол від 09.03.2017 р. № 7.

Голова Вченої ради
Волков Д.С.
«09» березня 2017 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного фахового випробування розроблена для абітурієнтів, які отримали освітній рівень «молодший спеціаліст» із педагогічних спеціальностей і які вступають на напрям підготовки «Спеціальна освіта» до Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара для отримання ступеня «бакалавр» зі скороченим терміном навчання.

Програму вступного фахового випробування з педагогіки розроблено на базі стандарту з підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» напряму підготовки 016 «Спеціальна освіта» та навчальних програм, затверджених Вченою радою Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

Мета вступного фахового випробування:

- виявлення рівня знань абітурієнтів у галузі педагогіки, перевірка здатності до педагогічного осмислення явища виховання, навчання і розвитку дитини в умовах родинно-суспільного виховання;
- підготовка до практичної реалізації завдань педагога у сучасних умовах спеціальної освіти.

Завдання вступного фахового випробування:

- виявити теоретичні знання абітурієнтів, розуміння ними педагогічних понять із різних розділів педагогіки;
- висвітлення умінь аналізувати і оцінювати педагогічні завдання, умінь застосовувати набуті знання на практиці.

Матеріали програми вступного фахового випробування подано за такими програмовими змістовими модулями:

Загальні основи педагогіки. Теорія виховання. Теорія освіти і навчання. Школознавство. Особистість учителя в сучасній школі.

Програма складається із таких розділів: «Пояснювальна записка», «Перелік питань для підготовки до складання іспиту», «Вимоги до рівня підготовки з педагогіки», «Критерії оцінювання знань і вмінь», «Форма проведення екзамену. Структура екзаменаційних тестів», «Список рекомендованої літератури».

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Загальні основи педагогіки

Поняття про педагогіку. Основні педагогічні категорії. Предмет і завдання педагогіки. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками.

Способи та рівні науково-педагогічного дослідження. Методи науково-педагогічних досліджень у сучасній педагогічній науці. Педагогічний експеримент.

Загальні закономірності розвитку особистості. Особистість, індивідуальність та індивід. Рушійні сили процесу розвитку особистості. Середовище, виховання та спадковість.

Роль спадковості у людському розвитку. Проблема успадкування спеціальних задатків, інтелектуальних та моральних якостей.

Вплив середовища на процес формування особистості.

Вікові кризи у розвитку особистості. Роль виховання у розвитку людини і формуванні її особистості. Активна діяльність особистості як фактор її розвитку.

Теорія виховання

Визначення виховання. Поняття про процес виховання. Структура процесу виховання. Умови для ефективності процесу виховання.

Головна мета національного виховання. Суть змісту виховання у сучасній школі. Система актуальних виховних завдань (інтелектуальне, патріотичне, правове, моральне, художньо-естетичне, трудове, екологічне, статеве, фізичне виховання). Самовиховання учнів.

Процес виховання як система. Особливості виховного процесу. Загальні закономірності процесу виховання. Принципи виховання. Характеристика принципів виховання.

Поняття про методи виховання. Класифікація методів виховання. Методи формування свідомості особистості. Методи організації діяльності. Методи стимулювання. Вибір методів виховання.

Колектив як форма виховання. Учнівський колектив. Розвиток дитячого колективу. Колектив і особистість. Педагогічне управління колективом. Класний керівник. Функції, напрями і форми роботи.

Теорія освіти і навчання

Поняття про дидактику. Основні завдання дидактики.

Поняття про зміст освіти. Фактори, що зумовлюють формування змісту освіти. Наукові вимоги до формування змісту освіти. Реалізація змісту освіти в сучасній школі.

Суть процесу навчання. Процес навчання як система. Цілі процесу навчання (цільовий компонент). Стимулювання процесу навчання (стимуляційно-мотивуючий компонент). Зміст навчального процесу (змістовий компонент). Організація навчально-пізнавальної діяльності учнів (операційно-діяльнісний компонент). Контроль і регулювання навчально-пізнавальної

діяльності (контрольно-регулювальний компонент). Оцінка і самооцінка якості оволодіння виучуваним матеріалом (оцінно-результативний компонент). Навчання, розвиток і виховання.

Закономірності, принципи і методи навчання. Поняття про принцип, правило навчання. Система дидактичних принципів.

Класифікація методів навчання. Методи організації та самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності. Методи стимулювання і мотивації учіння. Методи контролю і самоконтролю в навчанні. Бінарні методи навчання. Ситуаційний метод. Вибір методів навчання.

Поняття про форми навчання. Урок як основна форма навчання. Типи уроків, їх структура. Нестандартні уроки. Допоміжні форми навчання.

Психолого-педагогічні вимоги до перевірки та оцінки знань, умінь і навичок. Види контролю: попередній, поточний, періодичний та заключний.

Методи контролю: усний, письмовий, графічний, програмний. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів за 12-бальною шкалою оцінювання.

Школознавство

Принципи управління освітою. Структура управління освітою в Україні. Системний підхід до управління педагогічним процесом. Керівна діяльність адміністрації. Педагогічна рада школи. Функції директора школи та його заступників. Планування роботи у загальноосвітньому навчальному закладі.

Атестація педагогічних кадрів.

Сучасний учитель, його діяльність і професійне зростання

Учитель, його роль і значення у навчально-виховному процесі. Функції учителя. Науково-методична робота у загальноосвітньому навчальному закладі. Підвищення фахової кваліфікації педагогів.

Зміст педагогічної майстерності, шляхи її становлення та реалізації. Педагогічні здібності. Педагогічна техніка. Культура педагогічного мовлення. Майстерність педагогічного спілкування.

ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ З ПЕДАГОГІКИ

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми абітурієнти повинні знати:

- основні поняття, терміни, концепції педагогіки;
- специфіку предмета, завдання та методи педагогіки, систему педагогічних наук;
- методи науково-педагогічних досліджень;
- вікові та індивідуальні особливості розвитку та виховання особистості;
- сутність основних напрямів всебічного розвитку особистості;
- методи стимулювання учнів до активної роботи над особистим розвитком та самовдосконаленням;
- особливості застосування методів виховання;
- методи організації навчально-пізнавальної діяльності учнів;

- методи навчання і особливості їх використання залежно від індивідуальних особливостей учнів;
- різноманітні форми організації навчально-виховного процесу в школі;
- систему професійно важливих якостей та вмінь учителя.

уміти:

- вивчати індивідуальні особливості учнів і колективу, тобто використовувати діагностику;
- приймати рішення, передбачувати результат, поєднувати завдання виховання і розвитку особистості з урахуванням її можливостей;
- характеризувати провідні лінії в розвитку педагогічної діяльності;
- характеризувати можливості розвитку особистості у різних вікових періодах;
- виявляти в навчальному предметі на різних рівнях його вивчення основні провідні ідеї, поняття, переконання для розвитку в учнів творчого мислення;
- самостійно аналізувати педагогічні дії;
- дотримуватись професійно-педагогічних етичних норм.

СТРУКТУРА БІЛЕТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

- Час роботи – 120 хвилин (2 астрономічні години).
- Білет складається з тестових завдань закритого типу та завдань на встановлення відповідних зв'язків.
- Загальна кількість завдань на встановлення відповідності – 15, тестових завдань закритого типу – 20.
- Тестові запитання закритого типу (одна правильна відповідь з чотирьох ймовірних). Ціна одного питання – 2 бали.
- Ціна одного завдання на встановлення відповідностей – 4 бали (чотири правильних відповідностей, за кожен правильну відповідь – 1 бал).

Бали за тестові завдання не нараховуються за:

- помилкові або виправлені відповіді;
 - тестове завдання, в якому позначено два або більше варіантів відповідей, навіть якщо один із них – правильний;
 - відсутність позначень у тексті.
- Максимальна кількість балів за відповіді усіх завдань тесту – 100.

Структура білету:

№	Дисципліна	Завдання на встановлення відповідності (4б.)	Завдання на пошук правильної відповіді (2 б.)
1	Педагогіка	15	20
	Разом (100 б.)	15x4=60 (б.)	20x2=40 (б.)

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Волкова Н.П. Педагогіка: Навч. посіб. Вид. 4-те, перероб., доп. – К. : Академвидав, 2014. – 616 с. (базовий підручник).
2. Громкова М.Т. Психология и педагогика профессиональной деятельности: Учеб. пособие для вузов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 415с. – (Серия «Педагогическая школа. XXI век».).
3. Крыжко В.В., Павлютенков Е.М. Основы менеджмента в образовании: теория, практика и психология успешного управления. – Запорожье: Просвіта, 2000. – 260 с.
4. Пехота О.М., Старєва А.М. Особистісно орієнтоване навчання: підготовка вчителя: Монографія. – 2-ге вид. доп. та перероб. – Миколаїв: Вид-во «Іліон», 2007. – 272с.
5. Педагогіка: Навч. посібник /В.М.Галузьяк, М.І.Сметанський, В.І.Шахов. – 3-є вид., випр. і доп. – Вінниця: ДП «Державна картографічна фабрика», 2006. – 400с.
6. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: Монографія / С.О.Сисоєва, А.М.Алексюк, П.М.Воловик та ін.; За ред. С.О.Сисоєвої. – К.: ВІПОЛ, 2001. – 502 с.

Додаткова

1. Амонашвили Ш.А. Психологические основы педагогики сотрудничества. – К.: Освіта, 1991. – 110 с.
2. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання: Науково-метод. посібник. – К.: ІЗМН, 1998. – 204 с.
3. Освітні технології: Навч. – метод. посіб. /О.М. Пехота, А.З.Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.
4. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: Навчальний посібник. – К.: Вища школа, 2004. – 335 с.
5. Хуторской А.В. Методика личностно-ориентированного обучения. Как обучать всех по-разному?: Пособие для учителя. – М.: ВЛАДОС-ПРЕСС, 2005. – 383 с.

Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова - www.npu.edu.ua (elib@npu.edu.ua)
2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] / Режим доступу: URL: <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof> – Загол. з екрана.
3. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof-tech/6/0001> – Загол. з екрана.
4. Національна доктрина розвитку освіти в Україні. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://osvita.in.ua/index.php?option>. Загол. з екрана.

Завідувач кафедри
педагогіки та корекційної освіти
д.пед.н., професор

Гладуш В.А.